

Lykilupplýsingaskjal - Lífeyrisauki 3

Tilgangur

Skjal þetta veitir þér lykilupplýsingar um þessa fjárfestingarafurð. Það er ekki markaðsefni. Upplýsingagjöfin er lögbundin og í þeim tilgangi að hjálpa þér að skilja eðli, áhættu, kostnað, hugsanlegan ávinning og tap af afurðinni og hjálpa þér að bera hana saman við aðrar afurðir.

Afurð

Lífeyrisauki 3

Lífeyrisauki, viðbótarsparnaður Arion banka.

Arion banki hf. kt. 581008-0150

+354 444 7000

lifeyrithjonusta@arionbanki.is

www.arionbanki.is

Arion banki hf. hefur starfsleyfi sem viðskiptabanki skv. lögum um fjármálfyrirtæki nr. 161/2002 og heyrir undir eftirlit Fjármálaeftirlitsins. Arion banki er vörluaðili lífeyrissparnaðar, sbr. lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrirréttinda og starfsemi lífeyrir-sjóða. Lykilupplýsingar þessar miðast við 31. desember 2023.

Pú ert við það að gera samning um afurð sem er ekki einföld og erfitt gæti verið að skilja.

Hvers konar afurð er þetta?

Tegund

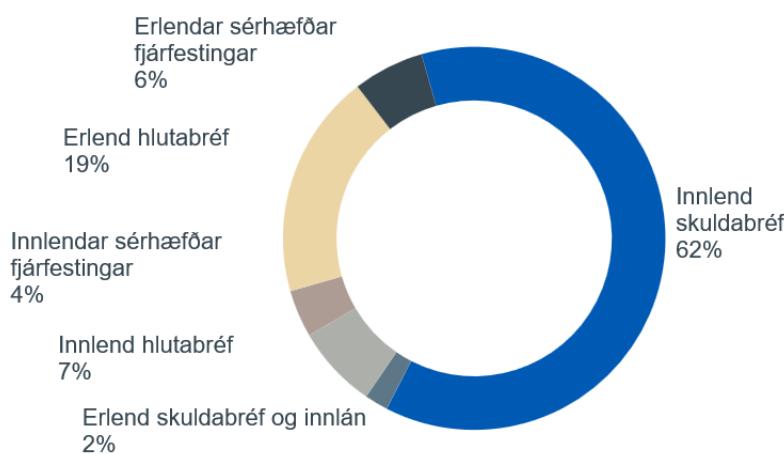
Leiðin er ein sjö fjárfestingarleiða Lífeyrisauka, viðbótarsparnaðar Arion banka. Leiðin er hluti af Ævilínu sjóðsins sem gengur út á það að innneign rétthafa er flutt á milli fimm fjárfestingarleiða Lífeyrisauka, frá Lífeyrisauka 1 til Lífeyrisauka 5 eftir aldrí. Þannig er lögð áhersla á hærri ávöxtun á yngri árum en minni áhættu eftir því sem árin færast yfir og stytta í útgreiðslu.

Markmið

Grunnmarkmið Lífeyrisauka er að veita viðbótartryggingavernd með því að taka við lífeyrisiðgjöldum rétthafa og ávaxta þau í samræmi við fyrirfram ákveðna fjárfestingastefnu. Í Lífeyrisauka 3 er lögð áhersla á jafna ávöxtun til meðallangs tíma með því að fjárfesta í vel dreifðu eignasafni með hóflegri áhættu. Skammtímasveiflur í ávöxtun geta verið nokkrar. Fjárfest er sameiginlega fyrir iðgjöld allra rétthafa leiðarinnar. Hver og einn rétthafi á þannig hlutdeild í öllum eignum leiðarinnar. Ávöxtun ræðst af markaðsverði eigna og er birt að frádregnum þeim kostnaði sem sjóðurinn ber, skv. töflu á bls. 3. Lögð er áhersla á ábyrgar fjárfestingar með samfélagslega ábyrgð að leiðarljósi.

Stefna um eignasamsetningu

Myndin hér að neðan sýnir stefnu um eignasamsetningu leiðarinnar m.v. 1. janúar 2024. Stefnan er endurskoðuð árlega með hliðsjón af þróun sjóðsins og verðbréfamarkaða. Hafa skal í huga að eignasamsetning leiðarinnar getur tekið breytingum yfir árið en þó innan þeirra vikmarka sem skilgreind eru í fjárfestingastefnu leiðarinnar.

Fyrir hvern?

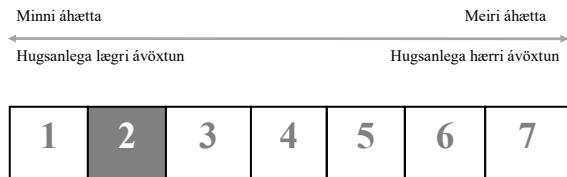
Leiðin Lífeyrisauki 3 er ætluð rétthöfum sem eru 41-54 ára og valið hafa Ævilínu og öðrum þeim sem leggja áherslu á jafna ávöxtun til meðallangs tíma og þola nokkrar skammtímasveiflur í ávöxtun. Byggist það viðmið á stefnu um eignasamsetningu leiðarinnar. Írátt fyrir ofangreint viðmið er öllum frjálst að velja þessa leið óháð aldri. Við val á fjárfestingarleið er m.a. ráðlegt að huga að því hve langt er í útgreiðslu, hver eignastaða rétthafa er og viðhorf til áhættu. Ekki er hægt að segja til um hvaða fjárfestingarleið muni skila hæstu ávöxtun þegar horft er til framtíðar. Þó er almennt talið að hlutabréf ættu að gefa hærri ávöxtun til lengri tíma en skuldabréf og innlán. Ráðlegt þykir að draga úr áhættu í fjárfestingum eftir því sem rétthafi eldist.

Liftími

Liftími inneignar í leiðinni er breytilegur en tímasetning útgreiðslu og flutningur inneignar hefur áhrif á liftímann. Hægt er að fá inneign útgreiðda við ýmsar aðsteður, náar í kaflanum „Hve lengi á ég að fjárfesta og get ég tekið fé út snemma?“ Flutningur inneignar milli fjárfestingarleiða sjóðsins hefur áhrif á liftíma. Hafi rétthafi t.d. valið Ævilínu þá ávaxtast inneign hans í Lífeyrisauka 3 þar til hún flyst sjálfkrafa úr Lífeyrisauka 3 í Lífeyrisauka 4 í fimm árlegum skrefum frá 55 ára aldri. Flutningur inneignar milli sjóða/vörluaðila sem oft á sér stað samhliða uppsögn hefur sömuleiðis áhrif. Uppsögn veitir ekki rétt til útgreiðslu og hefur því ein og sér ekki áhrif á liftíma.

Hverjar eru áhætturnar og hvaða ávöxtun gæti ég fengið?

Áhættumælikvarðinn og helstu takmarkanir hans

Samantekinn áhættuvísir

Samantekinn áhættuvísir er staðlaður áhættumælikvarði fyrir almenna fjárfesta og tekur tillit til markaðsáhættu og eftir atvikum mótaðilaáhættu útgefanda. Í tilviki sjóða með margu undirliggjandi útgefendur og daglegt gengi er litið svo á að mótaðilaáhættu endurspeglist í markaðssveiflum. Í þessari leið er markaðsáhættu því ráðandi. Markaðsáhættu er metin út frá sveiflum í daglegu gengi sl. 5 ár og sett fram sem raðnúmer frá 1 upp í 7 þar sem 1 gefur til kynna minnstu sveiflur en 7 mestar sveiflur. Samantekinn áhættuvísir tekur ekki til annarra áhættuþáttu en þeirra sem hér hafa verið taldir upp, s.s. áhættu vegna verðbólgu eða lagaumhverfis. Enn fremur er ekki víst að markaðssveiflur í fortíð endurspeglir markaðssveiflur í framtíð þrátt fyrir sambærilega fjárfestingarstefnu. Inneign er einungis laus til útgreiðslu skv. því sem fram kemur í kaflanum „Hvenær losnar innstæðan?“. Lífeyrisauki 3 er í flokki 2 á áhættumælikvarðanum. Skammtímasveiflur í ávöxtun geta verið nokkrar og vænt ávöxtun til lengri tíma heldur lægri en í áhættumeiri leiðum.

Sviðsmyndir um vænta nafnávöxtun og forsendur þeirra

Mánaðarlegt heildariðgjald: 30.000 kr. miðað við 500.000 kr. í mánaðarlaun, 4% iðgjald og 2% mótframlag.				
	Sviðsmyndir	1 ár	5 ár	10 ár
Álagssviðsmynd	Möguleg inneign eftir kostnað	314.065	1.616.272	3.084.410
	Meðal ársávöxtun	-26,38%	-4,37%	-3,15%
Óhagstæð niðurstaða	Möguleg inneign eftir kostnað	362.357	2.016.534	4.729.407
	Meðal ársávöxtun	1,43%	4,64%	5,41%
Vænt niðurstaða	Möguleg inneign eftir kostnað	371.941	2.151.851	5.212.668
	Meðal ársávöxtun	7,33%	7,31%	7,30%
Hagstæð niðurstaða	Möguleg inneign eftir kostnað	381.717	2.298.162	5.757.153
	Meðal ársávöxtun	13,47%	10,02%	9,22%
Uppsöfnuð iðgjöld án ávöxtunar		360.000	1.800.000	3.600.000

Sviðsmyndirnar taka ekki tillit til verðbólgu þar sem um nafnávöxtun er að ræða. Hafa skal í huga að áherslubreytingar yfirvalda þ.m.t. breytingar á skattalöggið heimaríkis geta haft áhrif á raunverulega útgreiðslu og skattalega stöðu fjárfestis. Við útgreiðslu er greiddur tekjuskattur í samræmi við bau skattalög sem gilda á hverum tíma.

Yfirlit yfir sögulega ávöxtun Lífeyrisauka 3 m.v. 31.12.2023.

	Sl.12 mán	2022	2021	2020	2019	2018	2017	Sl. 5 ár	Sl. 10 ár	Sl. 15 ár
Nafnávöxtun	6,80%	-6,50%	14,10%	11,40%	12,30%	5,00%	8,00%	7,30%	6,50%	7,60%
Raunávöxtun	-1,10%	-14,40%	8,80%	7,60%	9,40%	1,70%	6,20%	1,60%	2,60%	3,30%

Mikilvægt er að gera sér grein fyrir því að ávöxtun í fortíð gefur ekki áreiðanlega vísbendingu um ávöxtun í framtíð. Við útreikning er tekið til lit til gjálda og bóknana. Árangur síðóssins er reiknaður í íslenskum krónum.

Hvað gerist ef Arion banki hf. getur ekki greitt út úr Lífevrisauka 3?

Ef Arion banki hf. getur ekki greitt út úr Lífeyrisauka 3 getur rétthafi orðið fyrir fjárhagslegu tapi. Inneign rétthafa í Lífeyrisauka 3 nýtur ekki tryggingarverndar af hálfu Tryggingarsíðus innstæðueigenda og fiárfesta eða annarra lögþundinna tryggingakerfa.

Hver er kostnaðurinn?

Mánaðarlegt heildariðgjald: 30.000 kr. miðað við 500.000 kr. í mánaðarlaun, 4% iðgjald og 2% mótfamlag)			
Kostnaðarsviðsmyndir	1 ár	5 ár	10 ár
Heildarkostnaður	2.048 kr	67.600 kr	355.944 kr
Áhrif á árlega ávöxtun	1,18%	1,18%	1,18%
Eftirfarandi kostnaður er reiknaður út frá heildareign rétthafa og hefur því ekki áhrif á árlega ávöxtun.			
Einskiptiskostnaður	Flutningskostnaður milli fjárfest- ingarleiða Lífeyrisauka	0%	Kostnaðurinn sem fylgir því að flytja inneign úr Lífeyris- auka í sambærilega sjóði. Lágmarkskostnaður ef flutt er úr Lífeyrisauka er 5.000 kr.
Eftirfarandi hlutföll sýna áhrif mismunandi kostnaðarliða á árlega ávöxtun afurðar			
	Kaup- og söluþóknanir vagna verðbréfaviðskipta	0,01%	Kostnaður sem fellur til þegar eign er keypt eða seld.
	Vörsluþóknun	0,03%	Vörsluþóknun er reiknuð á stöðu safna á hverjum degi. Vörsluþóknun er keyrð á vörslusöfn um hver mánaðamót. Lágmarksþóknun er reiknuð út á 3ja mánaða fresti. Vörsluþóknun er gjaldfærð á vörslusöfn árlega.
Endurtekinn kostnaður	Umsýsluþóknun til rekstraraðila	0,70%	Beinar umsýsluþóknanir til að greiða kostnað við rekstur fjárfestingarleiðarinnar.
	Áætluð og reiknuð óbein fjárfest- ingargjöld	0,45%	Fjárfestingakostnaður er breytilegur eftir eignum og eigna- flokkum og þar með er uppgefið kostnaðarhlutfall breytilegt eftir eignasamsetningu sjóðsins. Sjá má fjárfestingarkostnað hvers eignaflokk í fjárfestingarstefnu sjóðsins.
	Annar rekstrarkostnaður	0,00%	Annar tilfallandi kostnaður sem er nauðsynlegur við rekstur fjárfestingarleiðarinnar.

Kostnaðarhlutföll byggjast á útreikningi síðasta ársreiknings. Hafa skal í huga að kostnaður á það til að breytast lítillega frá ári til árs. Sviðsmyndir heildarkostnaðar taka tillit til alls endurtekins kostnaðar.

Hve lengi á ég að fjárfesta og get ég tekið fé út snemma?

Hvenær losnar innistæðan?

Almennt getur inneignin orðið laus vegna aldurs, örorku eða andlás rétthafa, sbr. lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Frá 60 ára aldri er inneign laus til útgreiðslu, ásamt vöxtum, þó ekki fyrr en tveimur árum eftir greiðslu fyrsta iðgjalds. Við 10% örorku eða meira getur rétthafi óskað eftir útgreiðslu, þó ekki fyrr en tveimur árum eftir greiðslu fyrsta iðgjalds og skulu greiðslur að lágmarki dreifast jafnt á sjó á vegna 100% örorku. Deyi rétthafi áður en innstæða er að fullu greidd út fellur hún til erfingja hans og skipt-ist milli þeirra eftir reglum erfðalaga. Láti rétthafi ekki fá sig maka eða barn rennur innistæðan til dánarbúsins og gildir þá ekki takmörkunin í 2. málsl. 2. mgr. 8. gr. laga nr. 129/1997. Auk þessa er hegt að ráðstafa viðbótariðgjöldum skattfrjálst vegna íbúðakaupa, að ákveðnum skilyrðum uppfylltum. Skattfrjálsu úrræðin eru tvö þ.e. „túr ára úrræðið vegna kaupa á fyrstu íbúð“ og „almenna úrræðið til annarra íbúðakaupa“. Í úrræðunum er hegt að óska eftir eingreiðslu húsnæðissparnaðar við kaup á íbúðarhúsnæði og reglulegri ráðstöfun inn á lán. Nánar á vef [RSK](#). Áhrif skammtímasveiflna geta aukist ef inneign er innleyst af öðrum ástæðum en aldri, vegna breytinga á áætluðum líftíma. Viðbótarkostnaður vegna þessara úrræða er enginn.

Uppsagnartími

Hægt er að segja upp samningi um viðbótarsparnað með tveggja mánaða fyrirvara. Uppsögn skal vera skrifleg og undirrituð af rétthafa. Uppsögn veitir ekki rétt til útgreiðslu inneignar. Arion banki getur ekki sagt upp samningi við rétthafa.

Umþóttunartími

Undirritun rétthafa á samningnum skuldbindur hann ekki fyrr en fjórtán dögum frá gerð samnings. Þetta kallast umþóttunartími og er rétthafa heimilt að falla frá samningi innan þess frests.

Hvernig ber ég fram kvörtun

Hægt er að bera fram kvörtun til Lífeyrisþjónustu Arion banka í gegnum síma og tölvupóst:

+354 444 7000

mailto:lifeyristhjonusta@arionbanki.is

Aðrar upplýsingar sem skipta máli

Hægt er að nálgast reglur Lífeyrisauka, allar helstu upplýsingar um útgreiðslur og fleira á www.arionbanki.is/lifeyrisauki.